

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/217/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414206081
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4414206081.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v spore žalobcu: Cuubuus International Holding, a.s. so sídlom Bratislava, Vlčkova 11/A, IČO: 35 934 182, v zastúpení: Dvořák Hager & Partners, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Bratislava, Cintorínska 3/a, IČO: 36 659 746, proti žalovaným: 1/ DAVIDSSON s.r.o., so sídlom Bratislava, Vlčkova 11/A, IČO: 36 788 538, v zastúpení: Krechňák & Associates s.r.o., so sídlom Bratislava, Panenská 8, IČO: 36 861 286, 2/ ABISHAG LIMITED, so sídlom Limassol, Pikioni 4, Cyprus, HE 246757, v zastúpení: slc partners s.r.o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo nám. 16, IČO: 47 246 634, 3/ ALSHAYA LIMITED, so sídlom Chrysorogiatisis & Kolokotroni, 3040, Limassol, Cyprus, HE 220152, o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8.marca 2018 č. k. 4C/72/2014-475, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému v 1.rade priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalovanému v 3.rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaní v 1. až 3. rade majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na vykonané dokazovanie a po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 151n ods. 1 až 3, § 39 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c) CSP, § 80 písm. c) OSP. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vlastníkom nehnuteľností, a to parcely registra Y. - zastavané plochy a nádvoria o výmere 6834 m², parcely registra C T. - zastavané plochy a nádvoria o výmere 6 m² a parcely registra Y.5 - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXXX m² v kat. úz. S. v podiele 1/1 je žalovaný v 1. rade. Na jednej z týchto parciel a to parcele č. XXXX/XX sa nachádza stavba súp. č. XXXX Aquario shopping center Štúrovo, ktorej vlastníkom bol žalovaný v 1/ rade. Na základe kúpnej zmluvy zo dňa 05.02.2014 nadobudol túto nehnuteľnosť žalovaný v 3/ rade. Toho istého dňa bola medzi žalovaným v 1/ rade a žalovaným v 3/ rade uzavretá Zmluva o zriadení vecného bremena, v zmysle ktorej sa zriadilo v prospech žalovaného v 3/ rade vecné bremeno spočívajúce v povinnosti každého vlastníka zaťažených pozemkov strpieť prechod cez celé zaťažené nehnuteľnosti pešo, na bicykli ako aj motorovým vozidlom a prestavbu, nadstavbu a akékoľvek iné stavebné úpravy na stavbe postavenej na zaťaženej nehnuteľnosti. Zmluvné strany sa dohodli na zriadení vecného bremena za náhradu vo výške 10000 eur. Súd prvej inštancie poukázal na to, že

žalobca sa domáhal určenia, že zmluva o zriadení vecného bremena je neplatná v zmysle ustanovenia § 39 OZ, nakoľko žalovaný v 1/ rade mal úmysel poškodiť žalobcu ako spoločníka umožnením využívania nehnuteľností neznámym tretím osobám, nebol vopred informovaný o uzavretí zmluvy a neboli mu poskytnuté informácie týkajúce sa nakladania s majetkom žalovaného v 1/ rade, ktorým by v konečnom dôsledku došlo k poškodeniu finančných záujmov žalobcu.

1.2 Poznamenal, že žaloba bola podaná ešte za účinnosti § 80 písm. c) OSP. Poukázal na ust. § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predtým nadobudnutia platnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Súd prvej inštancie preto posudzoval naliehavý právny záujem zo strany žalobcu v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) OSP za účelom zistenia, či uzavretím zmluvy o zriadení vecného bremena zo strany žalovaného v 1/ rade došlo k ohrozeniu alebo zneisteniu právneho postavenia žalobcu ako minoritného spoločníka žalovaného v 1/ rade. Uviedol, že pri posudzovaní naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu musel súd prihliadať aj na novú právnu úpravu týkajúcu sa naliehavého právneho záujmu, keď zákonodarcu pri § 137 CSP vylúčil žaloby o určenie neplatnosti resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mlieňajú sa účelu žaloby určovacej. V tomto prípade sa žalobca domáhal neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorú žalovaný v 1/ rade ako spoločník žalobcu uzavrel so žalovaným v 3/ rade ako absolútne neplatného právneho úkonu z titulu zníženia majetku žalovaného v 1/ rade.

1.3 Po vykonanom dokazovaní dospel súd k tomu záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne. Žalobca sa domáhal určenia, že zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 05.02.2014 medzi žalovaným v 1/ rade a žalovaným v 3/ rade je absolútne neplatná, a to z dôvodu, že mohlo dôjsť k zníženiu majetku žalovaného v 1/ rade a z dôvodu, že žalobca nevedel zabrániť uzavretiu tejto zmluvy. Žalobca však v celom konaní neprodukoval žiadny dôkaz, ktorý by tieto jeho tvrdenia podložil. Navyše žalobca v konaní nepreukázal v čom vidí absolútnu neplatnosť právneho úkonu, v čom zmluva o zriadení vecného bremena odporuje zákonu a v čom vidí obchádzanie zákona zo strany žalovaného v 1/ rade. Poukázal na to, že žalovaný v 1/ rade bol ten, kto uzavrel zmluvu o zriadení vecného bremena so žalovaným v 3/ rade, ale jednalo sa o odpltnú zmluvu, pričom žalovaný v 1/ rade za zriadenie vecného bremena obdržal sumu 10 000 eur.

1.4 Žalobca namietal a tvrdil, že Zmluva o zriadení vecného bremena je absolútne neplatná v zmysle § 39 OZ, avšak podľa názoru súdu, takúto neplatnosť právneho úkonu v konaní preukázať nevedel. Neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 OZ je neplatnosťou absolútnou, ktorú musí súd skúmať ex offo. Ak by súd dospel k tomu záveru, že takýto právny úkon je neplatný, a to pre rozpor s dobrými mravmi, takej neplatnosti sa môže domáhať nielen dotknutý účastník právneho úkonu, ale aj tretia osoba, ktorá má na vyslovení neplatnosti právny záujem. Určovacou žalobou sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu môže dovoliavať, kto ako dotknutý má na tom právny záujem. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky, je totiž neplatný od samého začiatku. Takúto neplatnosť právneho úkonu súd nevzhladol, pretože tým, že žalovaný v 1/ rade uzavrel zmluvu o zriadení vecného bremena so žalovaným v 3/ rade, nedošlo k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného v 1/ rade. Súd sa zaoberal dôvodmi neplatnosti, ktoré boli tvrdené žalobcom, a to úmyslom žalovaného v 1/ rade ukrátiť žalobcu na jeho majetku, v čom videl žalobca rozpor s dobrými mravmi. Zdôraznil, že žalobca v konaní neosvedčil ani jeden z dôvodov absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu. Navyše žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem, pretože v petite žaloby sa nedomáhal určenia, či žalovanému svedčí alebo nesvedčí určité právo. Uzavrel, že takto žalobca ani v žalobe, ani v konaní neosvedčil naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena, pretože sa mohol domáhať určenia, že vecné bremeno neexistuje alebo určenia, že k zriadeniu vecného bremena nedošlo, pričom by pri takejto určovacej žalobe mohol osvedčiť naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem je daný najmä vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi stranami, ktorý je ohrozením právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť (rozhodnutie NSSR sp. zn. 4Cdo 49/2003). Za takto ustáleného skutkového a právneho stavu dospel súd k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne, z toho dôvodu žalobu v plnom rozsahu zamietol. Súd konanie voči žalovanému v 2/ rade podľa § 144 a nasledujúce CSP zastavil, nakoľko žalobca voči nemu vzal žalobu v plnom rozsahu späť a žalovaný v 2/ rade so späťvzatím žaloby súhlasil. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešným žalovaným v 1/ až 3/ rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

2.1 Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v časti zamietnutia žaloby a výroku o náhrade trov konania. Uviedol, že žalobca ako spoločník žalovaného v 1/ rade sa podieľal na obchodnom imaní žalovaného v 1/ rade, ktoré bolo tvorené predovšetkým nehnuteľnosťami - parcelami a Stavbou (funkčné obchodné centrum). V súčasnosti sa spoločník podieľa na obchodnom imaní žalovaného v 1/ rade, v ktorom sa už nenachádza Stavba, pretože bola predaná tretej osobe (žalovanému v 3/ rade), pričom kúpna cena za Stavbu do obchodného imania nikdy nepribudla. V obchodnom imaní zostali len parcely, ktorých jediným využitím je, že je na nich postavená Stavba, resp. zabezpečujú prístup k Stavbe, pričom v tomto rozsahu je na parcelách zriadené vecné bremeno. Parcely sú teda bezcenné, nemajú žiadne ekonomické využitie a sú nepredajné. Dôvodil, že zriadenie vecného bremena v tomto rozsahu a na takýto druh pozemkov za daných okolností postráda akýkoľvek ekonomický zmysel. Osoba konajúca so starostlivosťou riadneho hospodára by za uvedených okolností parcely predala spolu so Stavbou. Z týchto dôvodov žalobca považuje zmluvu o zriadení vecného bremena za absolútne neplatnú, teda z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a má za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku absolútnej neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena.

2.2 V odvolaní ďalej poukázal na to, že na základe predmetnej zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorej určenia neplatnosti sa domáha, je v súčasnosti vedené konanie o vklade podľa katastrálneho zákona pod č. V- 787/2014. Toto konanie je toho času prerušené, kým sa nerozhodne o platnosti/ neplatnosti zmluvy. Relevantným podkladom pre pokračovanie vkladového konania a následného odmietnutia návrhu na vklad je preto rozhodnutie o tejto konkrétnej zmluve o zriadení vecného bremena, pričom takáto skutočnosť odstráni stav právnej neistoty. Je toho názoru, že jeho naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti konkrétnej zmluvy o zriadení vecného bremena, o ktorom prebieha konanie o povolení vkladu, je daný. Trval na tom, že jeho naliehavý právny záujem je daný aj reálnou hrozbou podstatného zmenšenia až úplného znehodnotenia obchodného imania žalovaného v 1/ rade, na ktorom sa podieľa ako spoločník. Z týchto dôvodov žiadal, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie a žalobe vyhovel.

3.1 Žalovaný v 1/rade vo svojom vyjadrení k odvolaniam žalobcu uviedol, že súhlasí so záverom súdu prvej inštancie ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určovacom výroku, ktorá okolnosť predstavuje bez ďalšieho dôvod pre zamietnutie žaloby. Žalobca nie je zmluvnou stranou napadnutej zmluvy o zriadení vecného bremena a ako tretia osoba v konaní nepreukázal naliehavý záujem na požadovanom určení jej neplatnosti, a to prinajmenšom z nasledujúcich dôvodov: - žalobcovi z predmetnej zmluvy nevyplývajú žiadne práva ani povinnosti; - žalobca nepreukázal, že zriadenie vecného bremena má za následok zníženie hodnoty imania žalovaného v 1/rade, neuvádza ani o akú výšku má byť jeho imanie znížené; - medzi účastníkmi zmluvy (ani medzi stranami sporu) neexistuje stav objektívnej právnej neistoty, ktorý by bol vyriešený rozhodnutím v prejednávanej veci; - okolnosťou zakladajúcou naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určovacom výroku nie je ani prerušené katastrálne konanie o vklade práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu na základe spornej zmluvy, ako naznačuje žalovaný. Žalobca nie je účastníkom predmetného katastrálneho konania, jeho postavenie nebude výsledkom predmetného konania dotknuté.

3.2 Ďalej poukázal na to, že žaloba je neprípustná podľa § 137 písm. d) CSP a zároveň aj podľa § 80 písm. c) OSP účinného v čase jej podania. V prejednávanej veci ide o určenie právnej skutočnosti (platnosti zmluvy), nie o určenie práva. Ďalej uviedol, že zriadenie vecného bremena je štandardným usporiadaním predmetných právnych vzťahov, ktoré predpokladá aj § 151o ods. 3 OZ. Žalovaný v 3/ rade je priamo na základe citovaného ustanovenia oprávnený domáhať sa na súde zriadenia vecného bremena v rovnakom rozsahu, ako bolo zriadené spornou zmluvou. Žalobca pritom nerozporuje výšku odplaty 10.000 eur. Za uvedených okolností je pojmovo vylúčené, aby uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena odporovalo dobrým mravom. Poukázal tiež na to, že žalobca v odvolaní uvádzal viaceré skutkové tvrdenia, ktoré neuviedol v konaní pred súdom prvej inštancie, hoci mali nastať ešte pred podaním žaloby. Ide najmä o tvrdenia k okolnostiam uzatvorenia kúpnej zmluvy stavby a súvisiacu argumentáciu o starostlivosti riadneho hospodára. Žiadne z uvedených tvrdení žalobca nepreukazuje. Žalovaný v 1/ rade považuje tieto tvrdenia za právne bezvýznamné a pre úplnosť namieta, že ide o novoty v odvolacom konaní, ktorých uplatnenie je v posudzovanom prípade neprípustné.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, §

219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto ho v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol správne na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil.

5. Predmetnou žalobou doručenou súdu dňa 21.3.2014 sa žalobca domáhal určenia, že zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá medzi žalovaným v 1/ rade a žalovaným v 3/ rade dňa 05.02.2014 je neplatná. Predmetom tejto zmluvy bolo odplatné zriadenie vecného bremena in rem k pozemkom, a to k parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 6834 m², č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 6 m² a č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXXXX m² v kat. úz. S., v podiele 1/1 v prospech každodobého vlastníka stavby obchodného centra Aquario Shopping Center Štúrovo, spočívajúce v povinnosti každého vlastníka pozemkov strpieť prechod cez parc. č. XXXX/XX a č. XXXX/XX pešo, na bicykli, ako aj motorovým vozidlom, za účelom bližšie špecifikovaným v zmluve o zriadení vecného bremena a strpieť prestavbu, nadstavbu a akékoľvek stavebné úpravy na stavbe obchodného centra postavenej na parc. č. XXXX/XX. Odplata za zriadenie vecného bremena bola v zmluve o zriadení vecného bremena dohodnutá na sumu 10000 eur. Uviedol, že žalobca je spoločníkom žalovaného v 1/rade. Mal dôvodnú obavu, že zmluvou uzatvorenou medzi jednotlivými žalovanými sa má okrem iného dosiahnuť finančné poškodenie žalobcu ako spoločníka žalovaného v 1/rade, umožnením užívania nehnuteľností žalovaným a do budúcnosti žalobcovi neznámym subjektom. Dôvodil, že nebol vopred informovaný o uzavretí tejto zmluvy, a rovnako mu neboli poskytované informácie týkajúce sa nakladania s majetkom žalovaného v 1/rade, ktorým by v konečnom dôsledku došlo k poškodeniu finančných záujmov žalobcu. Žalobca považoval naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu za daný, pretože právoplatné rozhodnutie súdu odstráni stav právnej neistoty a bude podkladom pre rozhodnutie o zastavení konania o návrhu na vklad.

6. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaniach podaných žalobcom, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu podľa § 379 CSP, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Predmetom konania bolo určenie, že zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá medzi žalovaným v 1/ rade a žalovaným v 3/ rade dňa 05.02.2014 je neplatná. Na základe toho sa odvolací súd najskôr zaoberal otázkou, o akú žalobu v danom prípade ide. Žaloba bola podaná na súd dňa 21.03.2014 a v čase jej podania bola žalobou určovacou podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, účinného do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), v zmysle ktorej išlo o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Ak určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah strán sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná prípadne aj iná žaloba. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ žalobca chce osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe súdom navrhovaného určenia, a na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Ak žalobca neosvedčí naliehavý právny záujem na požadovanom určení, je to dôvod na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou samou.

8. Podľa uvedeného ustanovenia sa v Občianskom súdnom poriadku bolo možné domáhať určenia neplatnosti právnych úkonov, ak bol na tom naliehavý právny záujem, ako je uvedené vyššie. Pôvodná právna úprava zakotvená v OSP neobsahovala všeobecné ustanovenie, ktoré by expressis verbis upravovalo prípustnosť žalobného návrhu na určenie právnej skutočnosti. V praxi sa však žaloby na určenie právnej skutočnosti (zvyčajne) pripúšťali vo všeobecnej rovine, ak žalobca preukázal na určení

právnej skutočnosti naliehavý právny záujem. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. V priebehu konania (začatého dňa 21.03.2014) dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis, Civilný sporový poriadok, ktorý už aplikoval aj súd prvej inštancie a ktorý v zmysle § 470 ods. 1 platí s výnimkami aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Tento procesný predpis možnosť podávať určovacie žaloby upravil inak, než to bolo za účinnosti OSP. V ustanovení § 137 písm. c) a d) CSP rozčlenil určovaciu žalobu podľa obsahu na žalobu, ktorou sa má rozhodnúť o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (c), alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (d).

9. Keďže v priebehu konania došlo k zmene procesného predpisu, bolo nutné, aby si súd prvej inštancie najskôr ujasnil, o akú žalobu v spore ide podľa tohto nového procesného predpisu. V predmetnej veci súd prvej inštancie posudzoval žalobu podľa ust. § 80 písm.c) OSP v nadväznosti na ust. § 470 ods. 2 CSP (v zmysle ktorého, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia platnosti tohto zákona, zostávajú zachované), s tým, že je potrebné skúmať naliehavý právny záujem žalobcu. Zároveň poukázal aj na ust. § 137 CSP uvádzajúc, že zákonodarcu pri tomto ustanovení vylúčil žaloby o určenie neplatnosti resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena je návrhom znejúcim na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu v súčasnosti už nevyplýva. Takáto žaloba teda v súčasnosti za účinnosti Civilného sporového poriadku podľa § 137 CSP už nie je žalobou o určenie, či tu právo je alebo nie je, keďže žalobca netvrdí (ne)existenciu žiadneho práva. Odvolací súd však uvádza, že žaloba bola podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, preto postačovalo, aby súd prvej inštancie skúmal, či je daný naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm.c) OSP.

10. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia (v bodoch 22,23) okrem iného zaoberal aj tým, či žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení a dospel k správnej závere, že tento preukázaný nebol. Predmetom konania bolo určenie neplatnosti právneho úkonu urobený tretími osobami (medzi žalovaným v 1/ a 3/rade), nejde teda o právny úkon žalobcu a samotnému žalobcovi z neho nevyplývajú práva a povinnosti. Posudzovaný právny úkon sa netýka nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu ale vo vlastníctve žalovaného v 1/ rade. Pokiaľ sa právny úkon tretích osôb priamo žalobcu nedotýka, pretože žalobca nie je vlastníkom zaťaženého pozemku, potom treba vychádzať z toho záveru, že nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Právne postavenie žalobcu by sa ani rozhodnutím súdu nezlepšilo a to ani z hľadiska vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ani z hľadiska práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o zriadení vecného bremena. V danom prípade žalobca argumentoval absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, ktorej sa môže domáhať aj tretia osoba, táto však musí preukázať naliehavý právny záujem na tomto určení. Žalobca svoj naliehavý právny záujem odôvodňoval iba hrozbou zmenšenia či znehodnotenia obchodného imania žalovaného v 1/rade. Žalobca pritom nijako nepreukázal, že zriadenie tohto vecného bremena má za následok zníženie hodnoty obchodného imania žalovaného v 1/rade, prípadne v akej výške. Je tiež potrebné zdôrazniť, že vecné bremeno bolo zriadené za odplatu, ktorej výšku žalobca nijako nespasil. Žalovaný v 1/rade teda využil zákonný inštitút zriadenia vecného bremena v prospech žalovaného v 3/rade, zachovajúc si vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca nepreukázal podľa § 80 písm. c/ OSP na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

11. Žalobca v odvolaní nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že sa mal domáhať určenia, že vecné bremeno neexistuje. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Košice č. k. 3Co 102/2013-247, v ktorom konaní sa žalobca domáhal určenia, že zmluva o zriadení záložného práva je absolútne neplatná a súčasne, že vecné bremeno neexistuje, pričom súd žalobu v časti požadovaného určenia, že vecné bremeno neexistuje zamietol s poukazom na nedostatok naliehavého právneho záujmu. Odvolací súd uvádza, že v danom prípade však išlo o odlišnú situáciu, keďže žalobca uplatnil dva určovacie žalobné výroky, pričom jeden z nich subsumoval druhý výrok, ktorý potom rezultoval ako nadbytočný a z toho dôvodu nemohol mať žalobca na ňom naliehavý právny záujem. Je však potrebné opätovne zdôrazniť, že žalobca požadoval v tomto konaní určenie neplatnosti právneho úkonu (v zmysle ust. § 80 písm.c/ OSP) a v prípade takto podanej žaloby je nevyhnutné preukázať naliehavý právny záujem.

12. Záverom odvolací súd dodáva, že v priebehu celého konania žalobca neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali jeho tvrdenia. Až v odvolacom konaní poukazoval na to, že v obchodnom imaní žalovaného v 1/rade zostali len sporné parcely, na ktorých je postavená Stavba (funkčné obchodné centrum), resp. zabezpečujú prístup k Stavbe, teda tieto parcely sú bezcenné a nepredajné. Žalobca teda v odvolaní uvádzal nové skutočnosti, ktoré počas konania netvrdil. V zmysle ust. § 366 CSP ide teda o prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie a tieto možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (tzv. novoty v odvolacom konaní). Žalobca však túto skutočnosť v konaní vôbec netvrdil a zároveň nijako nepreukázal, že by nemohol tento prostriedok procesného útoku použiť pred súdom prvej inštancie a následne ho v konaní preukázať dôkaznými prostriedkami. Odvolací súd vzhľadom k tomu, že išlo o novotu v odvolacom konaní, na tieto tvrdenia neprihliadal.

13. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, preto považoval odvolanie žalobcu za neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému v 1/rade, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Žalovanému v 3.rade súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).